شونجىداعى شىچگزى ەسكى جۇرتى بۇكىل ەل بويىنشا 10 ءىرى ارحەولوگيالىق بايقاۋ قاتارىنا ەنگىزىلدى

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى **جاڭ حايفىڭ** 5 - ايدىڭ 5 - كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 5 - ايدىڭ 5 - كۇنى مەملەكەتتىك مادەني ەسكەرتكىشتەر مەكەمەسىنىڭ رەسمي سايتى تۇڭعىش رەت ينتەرنەت ءماجىلىسى فورماسىمەن اشقان بۇكىل ەلدەگى 10 ءىرى ارحەولوگيالىق جاڭا بايقاۋدىڭ سوڭعى سارالاۋ ماجىلىسىندە 2019 - جىلعى بۇكىل ەلدەگى 10 ءىرى ارحەولوگيالىق جاڭا بايقاۋدى جاريالادى. بۇلاردىڭ قاتارىندا شينجياڭ شونجىداعى شىچگزى ەسكى جۇرتى بار.

شىچگزى ەسكى جۇرتى سانجى حۋيزۋ اۆتونوميالى وبلىسى شونجى اۋدانى بانجيەگوۋ قالاشىعى ماگۋلياڭ قىستاعىنىڭ شىعىسىنداعى، حىبايان قىستاعىنىڭ وڭتۇستىگىندەگى، ماگۋ وزەنىنىڭ باتىس سولتۇستىك جاعىنداعى بوكتەرگە جايعاسقان. اتالعان جۇرت جارقاباققا سالىنىپ، كەيبىر جەرلەرىنىڭ تاستارى اشىلىپ كورىنىپ جاتاتىندىقتان، جەرگىلىكتى حالىق شىچگزى دەپ اتاعان.

2013 - جىلى مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ بەكىتۋىمەن شونجىداعى شىچگزى ەسكى جۇرتى بۇكىل ەل بويىنشا ءتۇيىندى قورعالاتىن مادەنيەت ەسكەرتكىش ورنى بولدى. 2014 - جىلدان 2017 - جىلعا دەيىن شينجياڭ مادەنيەت ەسكەرتكىشتەر ارحەولوگيالىق زەرتتەۋ ورنى بۇل جەرگە ءبىرشاما جان - جاقتى ارحەولوگيالىق قازۋ جۇمىستارىن جۇرگىزدى. قازىر سولتۇستىك قالا قورعانى، باتىس قالا قورعانى، قالانى قورعاۋ ورى، ۇيلەردىڭ ورنى، كۇلدىك، دوڭعالاق سياقتىلاردىڭ بەلگىلەرى قازىلىپ، قاڭىلتاق كەرپىش، تۇستاعانشا كەرپىش، ورنەكتى قاڭىلتاق كەرپىش سياقتى قۇرىلىس ماتەريالدارى، سونداي - اق ءىشنارا فارفور بۇيىمدار تابىلدى، بۇدان باسقا ازداپ مەتال بۇيىمدار مەن سۇيەك بۇيىمدار قازىپ الىندى، وسى قۇرىلىس ماتەريالدارى فارفور بۇيىمداردىڭ بارلىعى تيپتىك حان ۇلگىسىندە جاسالعان. قاتىستى مامانداردىڭ دالەلدەۋىمەن شىچگزى ەسكى جۇرتى ەكى حان داۋىرىنە ءتان قۇرىلىس ەكەنى انىقتالدى.

شينجياڭ ارحەولوگيا زەرتتەۋ ورنىنىڭ تەتە اعا زەرتتەۋشىسى تيان شياۋحۇڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: "شىچگزى ەسكى جۇرتىنىڭ جازىقتاعى ءپىشىنى ءتورت بۇرىشقا جاقىن كەلەدى، جالپى جەر اۋدانى 110 مىڭ شارشى مەتر. قالانىڭ باتىس جاعى مەن سولتۇستىك جاعىندا بيىك داۋال بار، شىعىس جاعى مەن وڭتۇستىك جاعى ورماندى تەرەڭ جىرا، جىرا تابانىندا ماگۋ وزەنى بار، قالانىڭ باتىس سولتۇستىك جاعىندا قالا قورعانىنا جاستاي شاعىن قالا سالىنعان، سونىمەن قاتار بۇرىشتىق قاراۋىلحانا، قاراۋىل تۇعىر، قالانى قورعاۋ بەكىنىسى سياقتى قۇرىلىس، قۇرىلعىلار دا بار، ەرەكشە اسكەري قورعانىس ءتۇسىن العان".

2018 - جىلى شونجى شىچگزى ەسكى جۇرتىنداعى ارحەولوگيالىق قازۋ نەسانى "2016 — 2017 - جىلدارداعى دالا ارحەولوگيا سىيلىعىنىڭ" 2 - دارەجەلى سىيلىعىن الدى. دالا ارحەولوگيا سىيلىعى — مەملەكەتتىك مادەني ەسكەرتكىشتەر مەكەمەسى جاعىنان بەرىلەتىن جۇڭگونىڭ ارحەولوگيا سالاسىنداعى ەڭ جوعارى سىيلىق، 2 جىلدا ءبىر رەت باعالانادى.

ۇعىسۋعا قاراعاندا، بۇل — مەملەكەتتىك مادەني ەسكەرتكىشتەر مەكەمەسى تۇڭعىش رەت ينتەرنەت ءماجىلىسى فورماسىمەن اشقان بۇكىل ەلدەگى 10 ءىرى ارحەولوگيالىق جاڭا بايقاۋدى سوڭعى سارالاۋ ءماجىلىسى ەكەن، مۇندا ينتەرنەتتە تىكە تاراتىلىپ، كورسەتپەلى مالىمەت بەرۋ، باعالاۋ جانە بەلەت تاستاۋ سياقتى بۋىنداردان وتكىزىلگەن، جۇرتشىلىق "بۇلت شىنىندە ساياحاتتاۋ" ارقىلى وسى رەتكى باعالاۋدىڭ ۇستىنە "كىرە" الادى. سوڭعى سارالاۋ ماجىلىسىندە شينجياڭ شونجى شىچگزى ەسكى جۇرتى ءوزىنىڭ ايقىن وزگەرىلىك ەرەكشەلىگى، ماڭىزدى تاريحي مادەنيەت قۇنىمەن مامانداردىڭ جانە جۇرتشىلىقتىڭ ايرىقشا باعاسىنا يە بولدى.

▲ شينجياڭ شونجى شىچگزى ەسكى جۇرتى (ماتەريال سۋرەت)

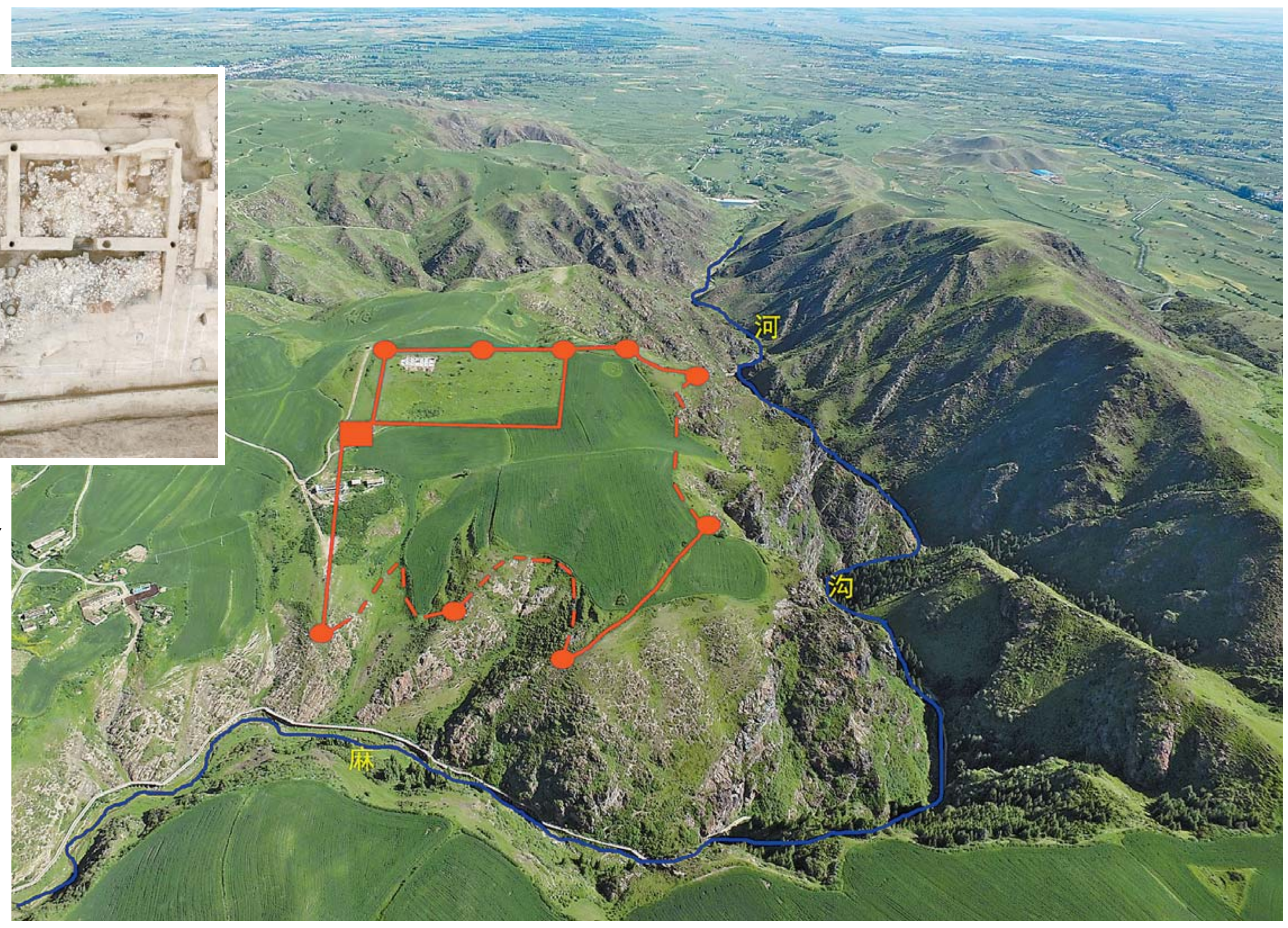

◄ شينجياڭ شونجىداعى شىچگزى ەسكى جۇرتىنىڭ تولىق كورىنىسى (ماتەريال سۋرەت)

شينحۋا اگەنتتىگى تاراتقان (جۇڭگو مادەني ەسكەرتكىشتەر گازەتى مەكەمەسى بەرگەن)

رايونىمىزدىڭ جەر - جەرىندە دەمالىستىق تۇتىنۋدىڭ كومەسكى كۇشى ۇزدىكسىز جارىققا شىقتى

(باسى 1 - بەتتە)

5 - ايدىڭ 1 - كۇنىنەن 10 - كۇنىنە دەيىن ءۇرىمجى قالاسى 3 - كەزەكتەگى تۇتىنۋ بەلەتىن سالدى. جەڭىلدەتۋ تۇعىرىنىڭ ساناعىندا كورسەتىلگەندەي، 5 - ايدىڭ 4 - كۇنى ساعات 24كە دەيىن 3 - كەزەكتەگى تۇتىنۋ بەلەتىنەن جالپى ءبىر ميلليون 960 مىڭ داناسى الىنىپ، تۇتىنۋشىلاردىڭ انىقتاپ ەسەپتەن شىعارعان سوماسى جالپى ءبىر ميلليون 950 مىڭ 200 يۋانعا جەتىپ، جالپى ساتىلۋ سوماسى 29 ميلليون 316 مىڭ 800 يۋان بولىپ، ىلگەرىلەتۋ سالىستىرما شاماسى 1:15نان ۇلكەن بولعان.

اۆتوموبيلدىڭ ساتىلۋ مولشەرى بۇرىنعى جىلدارداعى ەڭ مول كەزدەگىنىڭ 80 پايىزىنا جەتتى

ءتيىمدى ساياساتتىڭ جەتەكتەۋىمەن، اۆتوموبيل ساتۋ بازارى دا كۇشەتەنە باستادى. 4 - ايدىڭ 18 - كۇنىنەن 6 - ايدىڭ 30 - كۇنىنە دەيىن ءۇرىمجى قالاسى اۆتوموبيل ساتىپ العاندارعا قاتىناس ءماجبۇري قامسىزداندىرۋ قوسىمشا قاراجاتىن بەرۋ جەڭىلدىك ساياساتىن شىعاردى، "1 - مامىر" كەزىندە ءۇرىمجى قالاسىنىڭ تۇڭعىش كەزەكتى "بۇلت" اۆتوموبيل كورمەسى دوۋيىن، ۋيچات سياقتىلار ارقىلى جەلىدەگى بەرەندتى تىكە ساتۋ ورىستەتىپ، جەلىدەن تىسقى اۆتوموبيلدىڭ ساتىلۋىن ىلگەرىلەتتى. 4 - ايدىڭ 18 - كۇنىنەن بەرى، 3508 اۆتوموبيل ساتىلىپ، ساتىلۋ سوماسى 544 ميلليون يۋانعا جەتتى.

5 - ايدىڭ 5 - كۇنى ءتىلشى دۇڭفىڭ نيسسان بوۋاڭ ارناۋلى ساتۋ دۇكەنىندە اۆتوموبيل كورۋگە كەلگەن الارمانداردىڭ دەنە تەمپەراتۋراسىن ولشەتىپ دۇكەنگە كىرىپ جاتقانىن، كەيبىرەۋلەردىڭ اۆتوموبيلدى جۇرگىزىپ كورگەنىن، كەيبىرەۋلەردىڭ جەڭىلدىك شارالارىن ۇعىسىپ جاتقانىن، ەندى كەيبىرەۋلەردىڭ اۆتوموبيل ساتىپ الۋ توقتامىنا قول قويعانىن، دۇكەن ءىشىنىڭ دۇماندى تولعانىن كوردى.

ارناۋلى ساتۋ دۇكەنىنىڭ ساتۋ باس باقىلاۋشىسى جاڭ گوليان ءتىلشىگە: "قازىر ءار كۇنى 20 — 30 اۆتوموبيلگە تاپسىرىس بەرىلەدى، ساتىلۋ مولشەرى بۇرىنعى جىلداردىڭ 5 - ايىنداعى ەڭ مول مەزگىلدىڭ 80 پايىزىنا جەتتى، اۆتوموبيل ساتۋ بازارى قايتا كۇشەتەنە باستادى"، - دەدى.

تاماق، كيىم، تۇتىنۋ بۇيىمدارى دەمالىستاعى تۇتىنۋدىڭ ءتۇيىنى بولدى

قاشقار ورتا، باتىس ازيا حالقارالىق ساۋدا بازارىندا كەپتىرىلگەن جەمىس، قولونەر بۇيىمدارى، كيىم - كەشەكتىڭ ءبارى بار، ساۋداگەرلەر باعا تالاسا ءجۇرىپ، قاريدارلاردى شاقىرۋدا.

"بيىلعى '1 - مامىر' دەمالىسى ۇزارتىلدى، ساياحاتشىلار كوبەيدى، ساۋدامىز دا كورنەكتى جاقساردى"، - دەدى ساۋداگەر ازىزايت ءالي، ونىڭ كەپتىرىلگەن جەمىس دۇكەنىنىڭ ءبىر كۇندىك ساۋدا سوماسى 3000 يۋاننان اسادى.

اس - سۋ كاسىبى دە دەمالىستاعى تۇتىنۋدىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى رەتىندە جاندانا ءتۇستى. كوپ تۇرلەلەنۋ، وزگەشەلەنۋ، ساپالانۋ تۇتىنۋشىلار بوي ۇرعان قىزۋ تۇيىنگە اينالدى.

ساپ - سارى پالاۋ، سىلەكەيدى شۇبىرتاتىن كاۋاپ... 5 - ايدىڭ 4 - كۇنى قۇلجا قالاسى اشۇ رايونىنا ورنالاسقان جياڭفان - ىر تەز تاماقحاناسىندا ادامدار ءيىن تىرەستى. "ءبىز نەگىزىنەن پالاۋ، لاعمان، سامسا سياقتى شينجياڭ ەرەكشەلىگىندەگى تاعامداردى شىعارامىز، 4 - ايدىڭ 30 - كۇنىنەن باستاپ تاماقحانامىزعا كەلگەن تۇتىنۋشىلار كورنەكتى كوبەيىپ، ساۋدا سوماسى ادەتتەگىدەن %10كە جۋىق ارتتى، تاماقحانامىز كۇنىنە 1000 يۋانعا جۋىق تۇتىنۋ بەلەتىن قابىلدايدى. ءبىز دە زارارسىزداندىرۋدى، دەنە تەمپەراتۋراسىن ولشەۋدى كۇشەيتىپ، كوپشىلىكتىڭ الاڭسىز، كوڭىلدى تاماقتانۋىنا مۇمكىندىك جاسادىق"، - دەدى جياڭفان - ىردىڭ جاۋاپتىسى دۇڭ لياڭ.

قۇمىل قالاسى يجوۋ رايونى سولتۇستىك قالا ماڭى جولىنداعى بيڭفىن گۇلباقشاسىنىڭ جاۋاپتىسى جاڭ يانمەي ءتىلشىگە وسى بىرنەشە كۇندە گۇلباقشانىڭ ساۋدا مولشەرىنىڭ "1 - مامىردىڭ" الدىنداعىدان %25 ارتقاندىعىن ايتتى. "دەمالىستى قارسى الۋ ءۇشىن گۇل - ءشوپ، جاسىل وسىمدىكتەردىڭ 20عا جۋىق ءتۇرىن مولايتتىق، 'مارگۋەريتە'، 'سۋسان ايەل پاتشا' تۇگەلدەي وسى رەت جاڭادان كىرگىزىلىپ، ەرەكشە قارسى الۋعا بولەندى"، - دەدى جاڭ يانمەي.

(ءتىلشى جاڭ چۇنحۋا، حاباردى جازۋعا قاتىناسقان ءتىلشىلەر جاڭ يۋە، ءجازيرا نەسىپبەك، ءرايدا، حان چينيان، ەركىن ءتىلشى ۋاڭ ۋين)

"اۋقاتتانۋ كەپتەرى" باقىت ەسىگىن اشتى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى جاڭ تيڭ، ەركىن ءتىلشى ليۋ شياۋبيڭ

4 - ايدىڭ 27 - كۇنى بۋرشىن اۋدانى قوستىق قالاشىعى قىزىلۇيەڭكى قىستاعىنىڭ جىڭعىلدى بالاپان كەپتەر باعىمشىلىعى قوعامىنىڭ كەپتەر باعاتىن تاپ - تازا قوراسىندا 1000نان استام سويىس كەپتەر قاناتىن قومداپ، ءالسىن - ءالى "قىق - قىقتاپ" قويادى.

"كەپتەر داۋىسىن ەستىسەم بولعانى، ەرەكشە قۋانامىن"، - دەدى كەپتەرگە جەم بەرىپ جاتقان قىزىلۇيەڭكى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى جاڭ يۋنشۋ.

قىزىلۇيەڭكى قىستاعى تيپتىك ەگىن شارۋاشىلىق قىستاعى، جەر از، ادام كوپ، قىستاق تۇرعىندارىن اۋقاتتانۋ جولىنا باستاۋ ءۇشىن بۋرشىن اۋداندىق تۇرعىن ءۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى مەكەمەسىنىڭ قىزىلۇيەڭكى قىستاعىندا تۇراتىن "ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، تورەستىرۋ" قىزمەت اترەتى جانە قىستاق "ەكى كوميتەتى" بەلسەندىلىكپەن وي جەلىسىن قاراستىرىپ، امال - شارا ويلاپ، ارالاپ جاي - جاپسار ۇعىسۋ ارقىلى قىستاقتاعى بىرنەشە تۇرعىنىنىڭ سويىس كەپتەر باعىمشىلىق تاجىريبەسى بار ەكەندىگىن بايقايدى.

قىزمەت اترەتى مەن قىستاق "ەكى كوميتەتى" بازارعا نىشكەرلەي تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزۋ ارقىلى سيىر، قوي باعۋدان گورى، سويىس كەپتەر باعۋدىڭ اينالىم مەرزىمى قىسقا، پايدا تابۋ تەز، جەرگىلىكتى قىستاق تۇرعىندارىنا لايىق دەپ قارادى.

ايتقان زامان ىسكە كىرىستى. قىستاق پارتيا ياچەيكاسى باستاماشى بولىپ، "قوعام + شارۋا" جۇمىس ۇلگىسىن قولدانىپ، قىستاق تۇرعىندارى قارجى شىعارۋ، ەڭبەككۇشپەن قامداۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى جارناعا قوسىلىپ، جىڭعىلدى بالاپان كەپتەر باعىمشىلىق قوعامىن قۇردى. قىزمەت اترەتى مەن قىستاق "ەكى كوميتەتى" قىستاق تۇرعىندارى اراسىنداعى پارتيا مۇشەلەرىن باستاماشىلدىقپەن باعىمشىلىققا جۇمىلدىردى، سويىس كەپتەر باعىمشىلىق تاجىريبەسىنە يە جاڭ يۋنشۋ ەڭ الدىمەن تىزىمدەلىپ، قوعامعا كىردى.

2019 - جىلى قىزمەت اترەتى مەن قىستاق "ەكى كوميتەتى" 500 مىڭ يۋان دامۋدى سۇيەمەلدەۋ قارجىسىن دا بەلسەنە ءوتىنىش ەتىپ، 220 شارشى مەتر كەلەتىن كەپتەر باعاتىن قورا سالىپ، "اق قاۋىرسىن پاتشا" اسىل تۇقىمدى كەپتەرىنەن 1000ىن ەنگىزدى.

عىلمي باعىمشىلىقتى داميتۋ ءۇشىن قىزمەت اترەتىندەگىلەر مەن قىستاق "ەكى كوميتەتى" باعىمشىلىق ماماندارىن بەلگىلى مەرزىمدە قىستاققا كەلىپ جەتەكشىلىك ەتىپ، قىزمەت وتەۋگە ۇسىنىس ەتتى، ءارى قىستاق تۇرعىندارى ۋاكىلدەرىن سانجى، شيحىزى سياقتى جەرلەردىڭ سويىس كەپتەر فەرماسىنا بارىپ كورۋگە، ۇيرەنۋگە ۇيىمداستىردى. قىزمەت اترەتى تاعى بۋرشىن اۋدانىنىڭ قوناق سارايلارى مەن، كەشكى بازارلارىمەن، ت. ب بەلسەنە بايلانىس جاساپ، ساۋدا توقتامىنا قول قويىسىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ساتۋ ارناسىن كەڭەيتۋىنە كومەكتەستى.

"باعىمشىلىق قوعامى اي سايىن ورتا ەسەپپەن 300 جۇپقا تارتا سويىس كەپتەر ساتا الادى، ءبىر جۇپ سويىس كەپتەردىڭ باعاسى 50 نەشە يۋان، ءبىر جىلدىق كىرىس 100 نەشە مىڭ يۋان، ءاربىر باعىمشىلىق وتباسىلارىنىڭ جىلدىق ورتاشا كىرىسىن 10 مىڭ يۋاننان اسىرۋعا بولادى"، - دەدى جاڭ يۋنشۋ.

سويىس كەپتەر باعىمشىلىعىنىڭ ونىمدىلىگى كورنەكتى بولىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ سويىس كەپتەر باعۋ بەلسەندىلىگىن بارىنشا جۇمىلدىردى، كەزەكتە 15 قىستاق تۇرعىنى قوعامعا كىردى.

"ساتۋ ماسەلە ەمەس، بازار كۇۋسەت مەزگىلدە قاجەتتى قامداي الماي دا قالادى. بيىل باعىمشىلىق كولەمىن كەڭەيتىپ، 300 شارشى مەتر كەلەتىن كەپتەر باعاتىن قورادان تاعى دا بىرەۋىن سالىپ، اسىل تۇقىمدى كەپتەردەن 1200ىن ەنگىزىپ، قىستاعىمىزدى سويىس كەپتەر باعىمشىلىق ەرەكشە قىستاعى ەتىپ قۇرىپ، سويىس كەپتەر باعىمشىلىعىنىڭ كولەمدەنۋى، كاسىپ سالالانۋ جولىمەن ءجۇرۋىن ىلگەرىلەتىپ، اناعۇرلىم كوپ قىستاق تۇرعىندارىن كىرىستى ارتتىرىپ اۋقاتتانۋعا باستاماقشىمىز"، - دەدى وسى قىستاقتىڭ پارتيا ياچەيكا شۋجيى ۋ شياۋميڭ.

سويىس كەپتەر باعىمشىلىعى قوسىنىنا قاتىناسقان قىستاق تۇرعىندارى قاتارىنىڭ بارعان سايىن كوبەيۋىنە بايلانىستى ءىشىنارا قىستاق تۇرعىندارى اتباس بۇرشاق جانە نوقات سياقتى ەرەكشە ەگىس داقىلدارىن ەگىپ، سويىس كەپتەر باعىمشىلىعى قاجەتتىن قاناعاتتاندىرۋمەن بىرگە، قىزىلۇيەڭكى قىستاعىن كوپ نەگىزدى ەگىمشىلىككە جەتەكتەپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كىرىستى ارتتىرىپ اۋقاتتانۋ جولىنىڭ بارعان سايىن كەڭەيە تۇسۋىنە مۇمكىندىك جاسادى.

مەكەن - جايىمىز: ءۇرىمجى قالاسى ياڭجيڭجياڭ جولى 1 - ءنومىرلى اۋلا، پوچتا ءنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان